

M.

zete-
énye
g ott
nyí
mire
meg-
i fog
mé-
hog
k. —
csod :
il a
rgy.
rába
kutya
ame-
bbak
beken
er en
ó kis
éltöt-
k na-
közül,
zslöm,
arai
lezer
ártáig
yvers-
írás
For-
vesen
kad a
kkori
ottam.
a *Kis*
öröm-
Car.
en be
várba,
ozzám
stóriát
gyön-
hog
56. —

ny Lili
ökkel :
Edith-
ikével,

KIS LAP

Szerkeszti Forgó bácsi.

CSUNYA KAKAS. (Lásd a 372. lapon.)

LXII. köt. 24. szám.

Ára negyed-évre 2 kor. Egyes szám ára 24 fil.
Megjelen minden vasárnap 18 lapon.

1902. június 15-én.

PISTA ÖRÖKSÉGE.

— Képekkel. —

(Vége.)

X. A történet vége.

PISTA neki iramodott és sebesen futott le a meredek hegyi uton; (Lásd a képet a 371. lapon.) Vörös pedig körülbelül negyven lépésnyi távolságban követte. Pista rendes körülmények között elég jó futó volt, de most a sok gyalogolás következtében fáradt volt, azon kívül meg nagyon érezte a Vigyáz súlyát. Vagy negyedóránig tarthatott ez az egyenlőtlen küzdelem. Egyszerre Pista éles kanyarulathoz ért; lába megcsuszott és ő sebesen legurult a lejtős, de szerencsére fűvel benőtt, mohás hegy-oldalon. Ebben a helyzetben csak arra volt gondja, hogy Vigyáz össze ne törje magát. Végre megtudott kapaszkodni egy kiálló cserje-ágba. Gondolkodott. És minél tovább gondolkodott, annál inkább lett világos előtte, hogy ennek a szerencsétlenségnek köszönheti megmenekülését. Ugyanis: amidőn legurult, sötét volt, és így Vörös, aki különben sem ért még el a kanyarulathoz, nem láthatta, hogy Pista elbukott; majd fölkelve, tovább szaladt, valószínűleg a hegyi uton és így nem is foghatja őt el. Csakugyan! Vagy tizpercezel később már hallhatta is a vissza térő Vörös dühös szitkozódását. Megmenekült tehát! Pista föltápázkodott, óvatosan fölmászott az utra és kutyájának élettelen testét magához szorítva, hazafelé ballagott.

* * *

Mikor Török ur éjjel haza érkezett, két meglepetés várta: az egyik sürgöny volt Pista anyjától, melyben ez állt:

»Mit tud Pistáról? Tegnap reggel óta eltűnt. Kérek választ sürgönyileg.«

De még jobban meg volt lepetve Török ur, mikor belépett az ebédlőbe és ott találta Manczit, akiről azt hitte, hogy már alszik. A kis lány arcán könnyek nyoma látszott. Mikor nagyatyja belépett, így kiáltott fel:

— Nagyatyám, már azt hittem, hogy sose jössz haza! Már egész este várlak!

— De Manczi, mit csinálsz te most az ebédlőben? Rég aludnod köllene!

— Már le is fektettek, de megint fölkeltem. A Pista van itt! Elment Vörös bérlőhöz és azt mondta nekem, hogy ha nem jön haza két óra múlva, mondjam meg neked, hogy itt volt. Menj nagypapa hamar és keresd meg, kérek!

— Pista tehát itt van? És miért ment el hazulról?

— Mert nem akarja, hogy eladd az örökségét. Képzeld csak, Szaklártól kezdve gyalog jött, mert nem volt elég pénze. Csak menj nagypapám s nézd meg, hogy hol van? Az a rossz ember biztosan megölte, különben már vissza jött volna.

— Megyek már kedvesem. Mi is történetet a haszontalan gyerekekkel?

Ezzel Török ur fölvette kabátját és kinyitotta az ajtót, hogy elinduljon.

Ebben a pillanatban lépett be Pista. Ruhája tele volt piszokkal, sárral; kezei össze karczolva és véresek; szürke szeme szokatlan fényben ragyogott s éles ellentétben állott sápadt, beesett arcával. Karjában tartotta Vigyázt, akinek lábai mereven csüggték alá, mikor gazdája bizonytalan léptekkel a szobába támolygott.

— Megvan a papiros! szólt, mely föltárja a rejtett kincset. Nézze meg és mondja meg: nem volt-e igazam? Ezzel oda adta a papirost Török urnak és így

folytatta: De most már nem törődöm a világ minden kincsével sem, mert azt hiszem, hogy a kutyámat megölte.

Ez alatt az öreg ur megvizsgálta a papirost és így szólt a gyermekekhez:

— Pista, nem tudom, hogyan jutottál ehhez a papiroshoz, hanem azért belátom, hogy igazad volt. Csekélységért adtam volna oda az értékes birtokot, amelyen szénbánya van. De most ne vesztegessünk szót,

... SEBESEN FUTOTT LE A MEREDÉK HEGYI UTON. (Lásd a 370. lapon.)

én sürgönyözni megyek, hogy aggódó anyádat megnyugtassam; te pedig feküdj le, úgy is nagyon megviseltek az utolsó napok kalandjai. Vigyázhoz majd elküldöm az állatorvost. Biztos lehetsz benne, hogy

néhány nap múlva úgy fog ugrándozni, mint azelőtt.

* * *

Még csak egy pár szót kell mondanom Pistáról és örökségéről. Fabayné más nap

*

eljött Pistáért és bezzeg álmélkodott, midőn meghallotta, miképen szerezte meg Pista az örökségét. Elhivatták azt a mérnököt is, akivel Horváth úr annak idején a bányát megvizsgáltatta. Véleményéből kitűnt, hogy a bánya ugyan nem nagyon gazdag szénben, hanem azért mégis elég jövedelmet szolgáltat arra, hogy Fabayné kényelmesen megélhessen és Pistát jó iskolába járathassa.

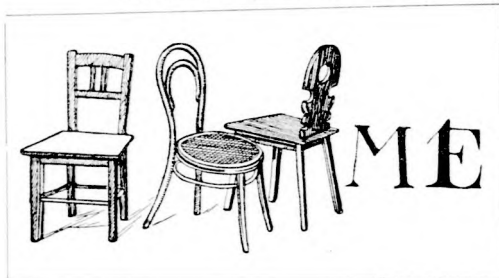
— Ha pedig elvégezte is iskoláit, fiatal barátom, szól a mérnök, s még mindig szeretne mérnök lenni, jöjjön hozzám; de ne felejtse el, hogy dolgozni és küzdeni kell, hogy sikert arathasson.

— Sohse fogom ezt elfelejteni, válaszolt Pista. Minden esetre meg fogom tartani az atyámnak és Horváth urnak tett ígéretemet, és ez tán többet ér mint a siker.

És Vigyáz, akit az orvos annyira meggyógyított, hogy egy kis sántitáson kívül semmi baja sem maradt, beleegyezőleg csóválta meg bozontos farkát.

Hohler Edwinné után angolból magyarította
Strasser R.

KÉP-REJTVÉNY.

A megfejtők névsorából elsőnek kisorsolt kapja jutalom-nyereményül a következő művet:

„A titok. — A városi vendég. — A piros kendő“.

Elbeszélések az ifjúság számára, képekkel, díszes vászonkötésben. (A „Forgó bácsi könyvtára“, című sorozat egyik önálló kötete.)

CSUNYA KAKAS.

(Képpel a czimlapon.)

*Hagyd a tejem!... légy már koma eszedem.
Ha éhes vagy, elő hozom kenyerem.
S ha nem kapkods, akkor véled
Akár meg is felezem!*

*Kakas koma! Ne nyujtogasd nyakadat,
Viseld végre illendően magadat!
Csak az kéne, hogy az újjam
Megcsipjed vagy harapjad!*

*Friss a kenyér, biztosítlak felőle,
De ha kapkods, semmit se kapsz belőle!
Nem hallgatsz rám? Illetlenkedsz?
Akkor pakkolj! Előre!*

*Látod koma! Ki illetlen, ekép jár,
Arra szítok, arra bot és egyéb vár,
S biz' most te is vélem ennél,
Ha ezt tudod elébb már!...*

Rózsa Péter.

ÖNFELÁLDOZÓ BARÁT.

BYRON, a világhírű angol költő, nagyon szerette barátait. Már gyermekkorában példája volt a baráti hűségnek. A harrowi intézetnek volt növendéke és szoros barátságot kötött Peel (Pál) Róberttel, a híres angol szónokkal és állam-férfiival. Utóbbi egyszer egy hórihorgas fizkő támadta meg. Róbert védekezett. Ez annyira felbőszítette kinzóját, hogy nagy botjával a karja vastag husára ütött. Hogy a fájdalmat növelje, a fucska karját meggörbitette. Byron magánkívül nézte az egyenlőtlen harcot. De sokkal gyengébb volt, hogy sem megbirkózhatott volna vele. Mind a mellett vakmerőn eléje toppant és haragtól pirosan, könnyes szemmel így szólt:

— Hányszor akarsz még Róbertre rá ütni?

— Mi közöd hozzá, tacszó? volt a válasz.

— Hogy mi közöm hozzá? Róbert nekem barátom, itt a karom és arra kérlek, hogy a neki szánt ütéseket feléd mérd én rám!

A Fészek.

FÉSZKÉBEN van a madár otthon, ez az ő boldogságának tüzhelye, innét bocsátja szárnyra ivadékait. Nem csoda tehát, hogy fészkében telik minden öröme.

Nincsen a madárnak fogadott munkása, a saját maga erejéből és mérnöki tudományával egy-maga építi meg azt; háromszor is vissza száll egy-egy elhullatott fűszálért. Makacsodik; éppen csak is azt a fűszálát akarja, nem köll neki akár milyen másik, mivel hogy ő azt a már kétszer is elejtett fűszálát drága otthona megépítéséhez igen-nagyon alkalmasnak találja. Nézzétek csak, milyen ügyesen illeszti oda a megkezdett fészekhez, mikor majd haza ér vele; milyen jól kiszámította! Csakugyan: éppen ez a szál való oda. Igaza volt, mikor küzködött vele, más-forma csakugyan nem volna jó.

Hogyan mesterkedik a fészken az a kis madár! Mennyire szorgoskodik, mily kitartással dolgozik akár két hétig is rajta, csak hogy megfeleljen. Egyszerre csak titokzatos örömdalt hallunk zengeni: boldogan üli meg az ő »bokréta-ünnepét«.

Kérdezzétek meg a kis madártól, hogy nagy örömeben miért szól olyan halkán az ő éneke? Bizonyosan meghallotta a ti hangotokat. Nézzétek csak: fészkeről ijedten szállt tova. Egy távoli bokor ágán hintázik szegényke, olyan szivre hatóan, olyan kétségbe esetten hangzik éneke! Ugy-e, hogy megindul rajta a ti jó kis szívetek, s egyszerre megértitek őt: félti a fészket, élete legfőbb örömét.

Volt egyszer egy kis madár, aki midőn szerencsésen fölnevelte fiókáit, a sok tanácson kívül, mellyel szárnyra kelt fiait az életnek viszontagságos útjára ellátta, a többek között azt is mondá nekik, hogy mit tapasztalt. Azt, hogy az emberek közül azoktól, akiknek hosszú a ruhájok, nem köll félniök; de igenis azok elől iparkodjanak menekülni, akik nadrágban járnak.

Igaza lehetett ennek a kis madárnak.

Fiatal barátaim! Szeressétek a madarat, és ha jót akartok, ne bántsátok a fészket! Ha észre veszitek, hol van az a fészek, csak oda nézzetek, de hozzá ne nyuljatok, mert bizony-bizony gondol egyet az a kis madár és oda hagyja a ti kerteteket. Tér-

jetek ki az utjából, ne félelmitsetek! Mert hiszen tán még a feléje vetett pillantás is rettegésbe ejti az ő piczi szívét. Ha tudtok valahol egy madárfészket, még a legkedvesebb pajtástoknak se áruljátok el, hol és merre van. Az a jó pajtás ha nem bántaná is, de talán tovább adja a titkot és akad aztán kegyetlen fiú, aki egyetlen kézmozdulatával kiszedi vagy összetöri a madárka fészket. Valjon mit szólnátok hozzá, ha egy este, midőn le akartok feküdni nem találnátok meg az ágyatokat sehol? Ugy-e meg volnátok szeppenve? És mennyit sirnátok rajta, ha a szoba valamelyik sarkába köllene töltenetök az éjszakát. Mennyivel nagyobb lehet a madárka keserősége a tieteknél! Hiszen neki még egy kuczója sem maradt. Egészen leégett, nincs hová lennie.

Kérdezzétek meg csak szüleiteket, a tanítót, vagy valamely gazdát, aki verejtékét hullajtva műveli a földjét; kérdezzétek meg a kertészt, aki a csodaszép virágokat ülteti és gyümölcsfát nemesít a ti számotokra: mit művelnek a madarak? Arról, hogy milyen kiszámíthatlan hasznára vannak őka gazdaságnak s hogy mily pótolhatatlan teremtesek a madarak a kertben: csoda-dolgokat fogtok hallani. Kevesebb volna a termés, alig maradna gyümölcs a fán, ha a madarak nem irtanák az ember gazdaságára annyira kártékony férgeket. Sok millió férget fogyaszt el egyetlen kis madár maga. Hát még az a sok éhes apró gyönyörűség abban a fészekben, a melynek kora reggeltől késő estig mindig tátva a szája s melynek a bendőkéje alig bir betelni.

Szeressétek az apró madarakat, mert különben meg találjátok érni azt a szo-

moru időt, mikor már majd csak elvéte hallotok madár-dalt és elvéte találtok megelégedett gazdára. Ne legyetek olyanok, mint aminőknek az egyszeri kis madár híresztelt benneteket, hanem legyetek olyanok, mint aminőknek az a másik madárka híresztelte a leányokat, akiktől nem köll félniök. Ne bántsátok a madarakat!

Ti pedig, kis leányok, legyetek büszkék arra, hogy benneteket még a madár is jóknak tart és szeressétek a ti áldott szárnyas vendégeiteket ezentul még jobban. Legyenek ők mindenkor a ti kedvesen látott vendégeitek! És télen, mikor éheznek — mivel hogy nem akad nekik hernyó és bogár — hintsetek nekik néhány kenyér-morzsát. Nyár idején azonban ne közelítsetek hozzájuk! Ne áruljátok el a fészkelő helyét! Meglássátok, milyen hálás éneket fog a ti madaratok zengenek nektek. Ski tudja? — talán a fiai, amidőn szárnyra kelnek, rólatok is fog szárnyra kelni egy mese, mely elmondja: hogy a fészkeknek ultra készülő apró lakója nektek is köszönheti életét. Majd amidőn az első dalba kezd, megemlékezik rólatok és leénekli számotokra az Isten áldását. Mert van ám a madarakban hála-érzet és amikor énekelnek, akkor mindig egy-egy ima zendül fel a természet templomában.

Krenedics Ferencz.

APRÓSÁGOK A TERMÉSZET VILÁGÁBÓL.

Meddig élnek az állatok?

A medve ritkán él tovább 20 évnél. A kutya 20

évig él, a farkas 14—15 évig. Az orosz-lán már hosszabb ideig; így a Pompei nevezetű híres orosz-lán 70 éves korában pusztult el. A macska élete 15 évig tart. A mókus meg nyul 7—8 évig él. A tengeri nyul 7 évig. Leghosszabb életű az elefánt, aki 400 évig is élélhet. Nagy Sándor Pendsab elfoglalásakor, Porus, a legyőzött király udvarában egy roppant nagy, Ajax nevezetű elefántot látott. Ez az elefánt akkor 354 éves volt. Sándor ezt az elefántot, nagysága miatt, a nap isten-tiszteletére ajánlotta föl. *Sanderson*, a nagy természet-buvár, aki az elefántok életét tanulmányozta, ezen állatok életkorát 150—200 évre teszi. India benszülöttei szerint egy elefánt átlagosan 120 évig él. Ismertek olyan lovat, mely 62 éves korában mult ki, azonban átlagos koruk 20—25 év között változik. A teve 100 évig is élél; a szarvas-marha 15 esztendeig; a juh ritkán éri el a 10-ik esztendőt.

*

A macska, mint óra. *Le Luc*, híres francia utazó, beszéli a következőket:

Egy kínai község utcáján ökröt terelő suhanczal találkoztunk.

— Van-e már dél? kérdeztük tőle.

— Nincs nálam óra, felelte, de azért mindjárt megmondom.

E szavakkal a szomszéd ház udvarába szaladt és csakhamar egy macskával tért meg.

— Ime nézzétek meg magatok, hány az óra, mondotta, miközben a macska szemhéjait nyomkodta fölfelé.

Bámulva néztünk a fiura. Nem tudtuk, miért nyomkodja a macska szemhéjait és miért mondja, hogy nézzük meg magunk: hány óra.

Röstelvén bevallani tudatlanságunkat, úgy viselkedtünk, mint ha megértettük volna.

— Jól van fiam, köszönjük; s ezzel tovább mentünk.

Mikor azonban néhány kínai jó barátunkkal kerültünk össze, azonnal tudakozódtunk a szem-héjnyomkodás jelentősége felől. Csodálkoztak tudatlanságunkon és nyomban vagy 20 macskát keritettek, hogy bebizonyítsák milyen pontos óra-szerkezet van a macska szemében és hogy mind-annyi, mennyire egyformán mutat.

A macska pupillája (szem-bogara) ugyanis 12—12 órán belül szűkül meg s tágul. A szűkülés éjféltől délig tart, a tágulás pedig déltől éjfélig. Legnagyobb a szűkülés déli 12 órakor, mikor mind-össze hajszaál finomságu hosszukás rés alakjában látható. A tágulás pedig éjféli 12 órakor a legnagyobb és ilyenkor a pupilla olyan, mint valami golyó. Már most, aki ezt a szűkülést és tágulást több napon át megfigyeli, az a macska szeméből mindig meg tudja: hány az óra. És a kínaiak tudják. Nem csak a felnőttek, hanem a gyermekek is. Ugy, hogy ezeknek nincs szükségük zseb-órára. Megteszi nekik a szolgálatot a macska. Nagy előnye, hogy pontos, olcsó és nem romlik el olyan könnyen. Nem köll mind-untalan az órás hoz vinni.

HANGVERSENY.

(Képpel a 377. lapon.)

*Erdőn, mezőn kis madarak énekelnek,
Dalolással késő estig bé nem telnek.
Csodás ének! Milliő a hallgatója,
Milliónak ébresztője, altatója!*

*Milliónak! Erdő, mező világának,
Erdő, mező számlálhatlan virágának,
Zúgó bogár fűvön ringó ezerének,
Tova-szálló tarka pillék seregének,*

*Figyelnek, mint templomban az orgonára,
Ahátata szívük'-lelkük' által járja.
Az van benne, mit mind-annyi szíve érez:
Halk fohászuk minden élők Istenéhez!*

*Büvös tündér mesterük az éneklésben,
Mind siet, hogy leczkójérül el ne késsen;
Mind-annyinak lombos ág az iskolája
És a tündér gomba-székről dirigálja:*

*»Vigyázzatok! Nincs ma érzés dalotokban!
Rajta, rajta! Tudjátok ti sokkal jobban,
Hangosabban, hadd hevítsen, lelkesítsen...
Hogy az Ur fenn meghallgasson, meg-
segítsen!«*

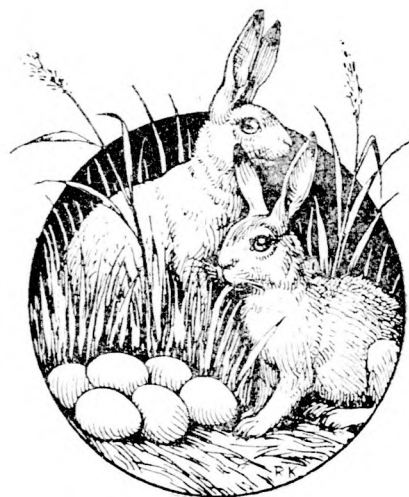
*És mind szebben, csodásabban zeng az ének,
Benne hangzik mind az, amit szenvedének;
S benne hangzik kicsi szívük vigassága
S benne az Ur jósága és igazsága!*

*Kicsi nyulak gyönyörködnek énekükben
S lassan-lassan könny csillámlik két sze-
mükben...
Am egyszerre lépte hallszik embereknék
Es a kicsi énekesek megremegnek...*

*Elhallgatnak, nem szóltak bár soha szeb-
ben —*

*Kis tündérük szellem-szárnyon tova-rebben,
Kicsi nyulak eltűnnek a messzeségben,
S nem hallatszik semmi nesz a csendes-
ségben...*

Roboz Andor.

HANGVERSENY. (Lásd a 376. lapon.)

BÖSKE AZ »ARANYOS«.

MICSODA? Ti nem ismeritek az »aranyost?« Böskét, a drágalátos, cukros kis Böskét, a család rémét, Rontó Paliék és Vad Lacziék méltó társát; az arany haju, szelid kék szemű gonosz kis ördögöt? Nem ismeritek Böskét?

Oh, akkor boldogok vagytok, százsorta boldogabbak mint én szegény, akinek ez az édes bájos gyerek — az unokatestvérkém!

Meséljek nektek róla? Csak az bánt, hogy ti talán nevetni fogtok, ha e jeles kis hölgy életének érdekes eseményeit meghalljátok — míg én s velem együtt az egész familia inkább zokognánk, valahányszor eszünkbe jut családunknak ez a nem éppen közkedveltségnek örvendező tagocskája.

Pedig milyen édes baba volt az »aranyos« öt éves koráig! Vig, beszédes, élénk — de egy csöppet sem vad, vásott vagy rakoncziatlan. De épp akkoriban változott meg hirtelen és lett azzá, ami — senki se tudja: hogyan?

Ő maga így adja elő az esetet:

— Igenis, én olyan jó voltam, olyan jó, hogy szörnyű. És Laczi bácsi az oka mindennek. Mikor kicsi voltam, fölemelt, sugott a fülembe mindenféle bolondot, s amire letett, rossz voltam, gyökeresen megromlottam.

Bözsike t. i. gyűlöli Laczi bácsit, mert ez az egyetlen ember, aki mert vele szigoruan bänni. Apja, anyja elkényeztette, velük az egész rokonság; minden kívánsága rögtön teljesült, ő volt az ur a háznál, az aranyos, a szóke édes Böske.

No de meg is szenvedett Laczi bácsi a szigorúságáért! Egy pár hónapig lakott

Taryéknál — Tary Ádám, ez a neve a Böske apjának, aki egy nagy gyárnak az igazgatója. Csudák csudája, hogy nem öszült meg időknél előtte.

Az aranyos belopódzott a szobájába és papa összes kabátjainak bevarrta a zsebét, vagy liszttel töltötte meg.

Amíg Laczi bácsi benn a szobában a mamával beszélgetett, az előszobában függő fekete felöltőjére krétával ákom-bákomokat rajzolt. (Lásd a képet a 379. lapon.) A bácsi elmenet szokása szerint gyorsan magára kapta a felöltőt és nem értette: mit nevetnek rajta az emberek az utcán.

Hát e rövid bemutatás után tetszik nektek ez a kisasszony? Ha igen, szivesen leszek elmondója az »aranyos« viselt dolgainak. Ime kóstolóba egy, amelyben elő van adva, miket művelt Bözsike, midőn egyszer látogatóba vitték a néniékhez falura.

*

A nyolcz éves Péterke és a négy esztendőös Ilonka künn sétáltak a tárkonyi állomáson. Várták a délutáni vonatot, mely majd meghozza kedves ismeretlen budapesti rokonukat, Böskét, vagy — ahogy a mamájuk nevezte: az »aranyost«. Csöpp gyerek korában ragadt rá ez a név, Sarolta néni is csak ezen nevezte levelében, melyet a Böske édes anyjának irt a fővárosba. Kérte benne, eresse ide hozzá a kis lányát, vigyáz rá; hadd élvezze a jó, tiszta, falusi, tavaszi levegőt. Azt remélte t. i. hogy saját gyermekei csak jót tanulhatnak a finom modoru városi kis rokontól. Az egész budapesti rokonság pedig neki esett a Böske mamájának; mind biztatták, tanácsolták: küldje csak el Mar-

tonba az »aranyos«-t, jót teszen majd neki a falusi élet.

Végre beleegyezett a mama és — fütyül a vonat.

— Tessék kiszállni! Tárkony, egy percz!

— Jé, te vagy a Péterke? Milyen hosszú a füled, csingiling, ling, ling!...

Böske, alig hogy apja oda vezette a várakozó, szerető rokonokhoz, rögtön így esett neki Péterkének.

Aranka, a gyerekek felnőtt testvére anyja nevében bocsánatot kért a bácsitól, hogy nem jött kocsival elébük, de eltörött a hátulsó kereke.

— Nem baj, ha nincs is hintó, mondja Böske. Menjünk villamoson!

Mindenki nevetett és az aranyos sértődötten vette tudomásul, hogy Tárkonyon még nincs villamos.

— No iszen, szép berendezés!

A gyerekek szégyenkezve ballagtak mellette.

— Hát telefon és ingyen tej és Lánchid, és Margit-hid, meg sok hid és földalatti és Opera van-e? És miféle utca ez? Hiszen ez nem is utca, hanem porfészek! Ni, a cipőm milyen szürke? Így csak nem mehetek látogatóba! Ilonka, add ide a szoknyádat, hadd törüljem meg!

A két gyerek megbotráncozva kullogott mellette, rémülettel vegyes tisztelettel nézve föl erre a tapasztalt, sokat tudó hölgyikére.

Szegény kis Ilonka, az nap még álmában is azt kiáltotta: »Telifon, ingyen tej, opela!...

Sarolta néni szívesen fogadta a szőke fürtű aranyost, aki szeliden lesütött szemmel lépett elébe. És megigérte Tary ur

nak, aki már másnap korán reggel vissza utazott a fővárosba, hogy nagyon vigyáz majd a gyermekére. Köllött is arra vigyázni! Rossz pénz el nem vész.

Az »aranyos« más nap még meg sem pihent az ut fáradalmaiból, már hat óra-kor talpon volt. Magára kapta ruháit — a lányok mélyen aludtak még — és elindult . . . tanulmányutjára. Azon kezdte mostani működését, hogy össze barátkozott a szárnyasokkal, libával, kacsával, tyúkkal.

Fogósdit játszott velük. Beszaladt a néinek gonddal ápolt virágos kertjébe. Új barátai meg utána, keresztül a virág-ágyakon, letiporva árvácskát, százszor-szépet. Szerencse, hogy a nagy gágogásra, hápogásra, vérttyogásra kiszaladt az egész ház, s véget vetett a drága vendég kedvtelésének.

Böksi nagyon szeretett az erdőbe járni, vigan futkosni és virágot szedni. Ott meglát egy sor »kutya-tejet«, egy szálát letép,

. . . ÁKOM-BÁKOMOT RAJZOLT.
(Lásd a 378. lapon.)

oda szalad vele a butuska, félős Ilonkához és a szárban lévő tejet rá akarva csöpögtetni a kezire, ezt kiáltja:

— Megmérgezek! Megmérgezek!

Ilonka sikitva futott oda a mamájához és reszketve mesélé, hogy:

— Az alanyosz endemet med atal ölni!

Hogy ezek után hamarost csökkent a nagyvárosi rokon iránt érzett nagy szeretet, nagyon természetes. De megálljatok csak, hátra van még a legcizfrája!

Egyszer egy esős nap után kiment az erdőre. Gombát szedett, haza vitte és kitette a konyhába. Jó szerencse, hogy szemes, tapasztalt asszony volt a szakácsné, mert rögtön szaladt be a nagyságos asszonyhoz, hogy az a gomba mérges fajta, igazi bolondgomba. Kiderült persze, hogy az aranyos hozta a vést a házra. Megkérdezték: miért tette?

— Csak azt akartam látni, hogyan bolondulnak meg sorra, volt a jószivre valló válasz.

A két nagyobbik lány már nem is szívelhette ezt a szelid arcú gonoszcsontot. Rosszra tanította a kis testvéreiket, maga meg szófogadatlan, engedetlen volt mindenben. Titokban csak azt kívánták: bár csak ott volna már, ahonnan jött!

Aranyos észre vette, hogy kiesett a legtöbbször kegyéből és boszut forralt. Főképen, mert Annuska nem engedte meg egy nap, hogy este hétkor szaladjon át a közel erdőbe.

A két nagyobbik lány gyönyörű kézimunkán dolgozott. Keresztmamának szánták névnapi ajándéknak. Kék, világos alapon, remek gyöngyvirág és ibolyacsokrok közt angyalkák röpködtek. Selyemre volt himezve, össze-illő színekben. Mintáját

Budapestről hozatták és dolgoztak rajta lázas szorgalommal. Pár nap múlva lesz a névnap, holnap készül el a minta.

Délelőtt átszaladtak Emma barátnőjükhöz, hogy vele egy kirándulási tervet beszéljenek meg. Félóra múlva már otthon is voltak. Annuska fölsietett a lányok szobájába, hogy a diszes teritőn tovább dolgozzon. Fölemelte a kendőt, mellyel mindig gondosan letakarta munkáját — de abban a perczben rémült sikollyal ugrott fel. A gyönyörűen himzett angyalkák mindenikének arczán — egy hatalmas fekete bajusz diszelgett. A szép munka, annyi fáradságnak eredménye, tönkre volt téve! Sirva szaladt hugával együtt édes anyjához és rögtön — nem volt nehéz kitalálni — megállapították: ki a bünös. Ki más, mint Böske?

Az aranyos nem is tagadta bünét, sőt elégtétellel kérdezte, hogy:

— Ugy-e, nagyszerűen sikerültek a bajuszok? Hja, én tudok ám csak így rajzolni!

Nem soká örülhetett művészetének. Még az-nap délután fölutaszott a bácsi a fővárosba és aranyost elvitte az ő vágyódó szüleikhez, akik könnyek közt zárták karjukba a rég nem látott édes, aranyos gyermeket.

Tárkony azonban igen szívesen van el nélküle. Akár sohase lássák többet. Azt az egyet tudom: Sarolta néni haragba keveredett a budapesti összes rokonsággal.

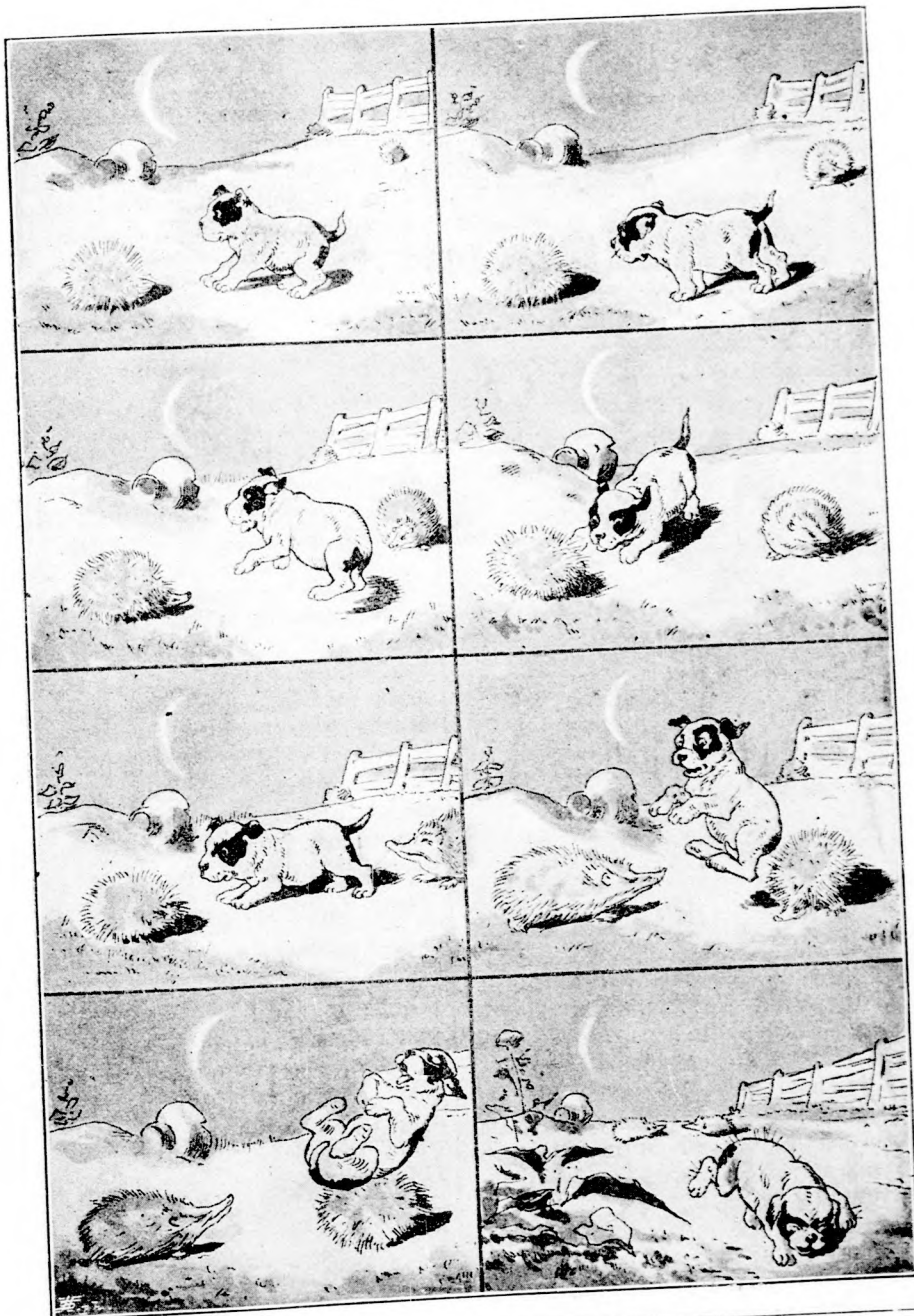
No, majd megjavul, ha egyszer bekerül az iskolába. Elhiszitek?

Fried Margit.

KÉT TŰZ KÖZÖTT.

— No: erre is mondjatok kádenciát! —

FOGÓCSKÁHOZ, BUVÓCSKÁHOZ

KISZÁMOLÓ MONDÓKA.

*Palacsinta, cukorhab,
A kis kutya megharap.
A kaszások kaszálnak,
Megpihenni megállnak.
Cserebogár, kaszanyél,
A veremben ki beszél?
A bundámat od'adom,
Eresszetek szabadon!
Nem köll nekem köpönyeg,
Aki sír, az rossz gyerek.
Farkas koma, csütt legyen!
Ha a vadász elmegyén,
Kiengetlek, hallahó!
Ha te leszel a sunyó.*

INNEN-ONNAN.

Hosszu álom. Tudományos folyó-iratban olvastam a következőket. Saint-Quentin (ejtsd: Szen-Kánten) francia város közelében van egy falu melyben *Bouyenvál* (ejtsd: Bujánvál) nevű kisasszony már 18 év óta alszik. Nem sajtó-hiba a szám, melyet olvastatok: mondom, tizennyolcz év óta. Szeme-szája csukva, lélegzése lassu, szive-vereése alig hallható.

A kisasszony 1864, május 29-ikén született. Tizennyolcz év és tiz hónap óta semmi

táplálékot nem vett magához, még egy csöpp vizet sem és mégis él. Az orvosok csodájára járnak, de nem tudják ezt a rejtélyt megmagyarázni.

*

Okos gyermek. *Gassendi*, a 17-ik század híres csillagásza már gyermek-korában is mutatta, hogy kiváló ember lesz belőle. Hét éves volt mindössze, mikor észre vették szülei, hogy éjnek idején gyakorta felkél az ágyából és óra-hosszat vizsgálja a csillagokat. Egy szép nyári estén összeveszett pajtásaival. Ezek ugyanis azt mondták, hogy a hold vonul tova, nem pedig a föllegek. Ezek szerintők, mozdulatlanul állanak. *Gassendi* épp az ellenkezőjét állította és be is bizonyította, hogy szemük megtéveszti őket. Egy fa alá vezette ugyanis őket és megmutatta, hogy a hold, hosszabb idő elteltével is ugyanazon levelek között látható, míg a felhők eltűnnek.

*

Bár nálunk is így volna! Ausztráliában sokkal gyakrabban utaznak a gyermekek, mint nálunk. Tudjátok-e miért? Azért, mert ott minden tanuló gyermek ingyen utazhatik bárhová! De a villamos-vasutak is nagyon előzékenyek irántuk. Az iskolába és onnan vissza ugyanis, szintén ingyen szállítják őket. Közületek, akik ezt olvassátok, tudom, nem egy fog így felsohajtani: Bár csak nálunk is így volna!

*

Drága háboru. A háboru nem csak csunya és embertelen dolog, hanem rengeteg pénzbe is kerül. Annyiba, hogy talán el sem tudjátok képzelni, mennyibe. De talán a következő adat némi fogalmat nyújthat róla. Kiszámították, hogy a harmad-fél évig tartott dél-afrikai angol-búr háboru, eddig perczenként 4800 koronába került. Értsétek meg: perczenként!

Diófa árnyában.

*Diófa árnyában
A kerítés mellett
Egy énekes könyvből
Hárman énekelnek.*

*Tercsi és Boriska
Magas hangon szólnak,
Mögöttük Rizácska
Beállt secondónak.*

*A nagy hangversenynek
Van is foganatja:
Kapuban a — Bodri
Vonítva hallgatja!*

Adél néni.

MEGFEJTÉSEK ÉS MEGFEJTŐK.

A »KIS LAP« LXII. köt. 22-dik számában közölt betű-rejtvény megfejtése:

„Kincs a szent korona.“

Helyesen fejtették meg: Záborszky testvérek, May Margitka, Váné Lili, Biró testvérek, Milutinovits Corinna, Ferencz Pál és Ella, Wellisch Margit, Aninger Sasa, Klára és Jolán, Csics Rózsika, Dienes Évike, Szlávik Géza, G. Hunyady Ferencz, Bertényi Erzsike, Gervay Lilike, Földvály Géza, Véghelyi Lajoska, Weizkopf Aranka, Elza és Lenke, Batthány Lilly és Hannuska, Jurenák Gizi, Nowody Anti, Kováts Palika, Varga Ila, Medveczky Gyurika, Sándorka és Margitka, Frankl Lilly, Flór Annicza, Keresztszeghy Zoltán, Weisz Jetti, Kazý Péter, Adámffy Jolán, Nagy Etelka és Tibor, Schnabel János és Béla, Riedl Gyula, Landgraf Dezsó, Borhy Margit, Garai Ilus, Barta Ödön, Jeszenszky Tibor, Jurenka Irén, Berczik Póli, Hoffmann Elemér és Vali, Nagy Vilma és Sarolta, Králik Etelka, Bakos Laczi, Gonda Dezsó és Mariska, Weber Lajos, Löbl Mór Ernő, Foglár Erzsike, Ellinor és Kriszta, ifj. Nónay Dezsó, Körössy Margitka, Beke Bertti és Gyula, Sinkovits Clarisse, Bakos Ilona és Katinka, Verbovszky Menyhért, Liebstein Cara és Erzi, Bayer Anti, Herzfeld testvérek, Pasit Endre és László, Fuch Nándor.

A jutalom kisorsolása szabályszerűen megtörténvén, nyertesek lettek »Medveczky Margitka, Gyurika és Sándorka, Travnikon, kiknek a jutalom-könyvet, («A mesztiz.» Elbeszélések Észak és Dél-Amerikából. Az ifjuság számára írta Pajeken J. Frigyes. Négy szín-nyomatu képpel, díszes kötésben) a kiadó-hivatal megküldi.

*

A »KIS LAP« LXII. köt. 21-ik számában közölt rejtvény megfejtését beküldték még: Csics Rózsika, Medveczky Gyurika, Sándorka és Margitka, Flór Annicza, Adámffy Jolán, Rósa Margit, Mészáros Pista, Bucher Lajoska, Gonda Gezsó és Mariska, Weber Lajos, Foglár Erzsike, Ellinor és Kriszta, Nowody Antal.

— **Olvassátok!** —*Forgó bácsi tiz parancsolata.*

1. *Leveled papirosa sima szélü legyen és tiszta.*
2. *Irkából tépett papirosra levelet ne írj.*
3. *Levelet be ne porozz, be ne pocázz.*
4. *Leveleden mindig rajta legyen a kelet napja és helye.*
5. *Ami a szerkesztőnek szól (közlés, megfajtés, gyűjtés), azt ne küldjed a kiadó-hivatalba.*
6. *Ami pedig a kiadó-hivatalnak szól (előfizetés, pótló számok végetti felszólalás, bekötőtáblák, régi számok vagy kötetek megrendelése) azzal ne fordulj hozzám, a szerkesztőhöz.*
7. *Leveled papirosa ne legyen rikoltó színü, se illatos.*
8. *Csak fekete tentát használj írásra.*
9. *Ismeretlen s csakis családi körben járatos beczéző nevet ne használj.*
10. *A szerkesztőségbe intézett levél állandó czime legyen: Forgó bácsinak, a „Kis Lap” szerkesztőjének.*

Aki e tiz parancsolat ellen vét: magára vessen, ha levelét nem veszem figyelembe, vagy ha levele más iratok közé vegyülvén, elkallódik.

F. b.

Sántha Gyuri. Hogy a rég pihent Pelée-hegy példájára, mely tüzzel és forró gőzökkel pusztította el Martiniqu-szigetének fővárosát, megindul-e tán még a mi vén Gellértünk? Hát mostanában, hogy sokfelé rendül meg a föld szerte a világban, kizárva éppen nincs. De nem igen valószínű. Sokkal hihetőbb, hogy a te nevedet is kihuzza vagy egyszer a Forgó bácsi bő kucsmájából a fücska. A kirándulástok rajzán jót mulattam. — **Gonda Mariska és Dezső.** A kétrendbeli leírás arról tanuskodik, hogy teljesen felfogtátok a sorozatot, egyes részleteit jó humorral le is írtátok. A verses kidolgozás alakja már gyöngébb. A versnek megvannak a maga rim- és méretbeli törvényei, amelyeket megszegni nem szabad. Majd, ha a vers-tannal megismerkedtek, szabatosabb verset is fogtok írni. — **Bucher Lajoska.** Tudomásul veszem a pótlást, mely helyes szokat vett föl, de közlőnöm már nem lehet. — **Roboz Atala és Elza.** Nincs azokban a rejtvényekben hiba, de mikor olyan nagyon könnyűek! Ajánlom, küldjetekek valami fogasabbat, de különösen ajánlom a gondosabb írást. Ennek ellenében ne azzal kerüljetekek, hogy nem tudtok szépen írni. Nem is ezt követelem én, hanem igenis a gondos írást. Erre mindegyötök képes. Ezt csak akarni kell. — „**Bűn és bűnhődés.**” Ha megemlited: *mi az,* ami Pufit a kád megvizsgálására hajtja?... az eddig beérkezett dolgozatok között a tied volna a legjobb. Minapi üzenetemet nem olvastad? Mert soraidban semmi nyoma. — **Kováts Palika.** Az első, némi szükséges bővítéssel, megjelent. — **Ferencz Pál és Ella.** Hát csak azért tanultok szorgalmasan, mert e hó 26. lesz a vizsgátok? — **Liebstein testv.** A levél azt közli velem, hogy *»küldöm e kis rajzomat,* és *kettőtök* neve van a soraitok alján. Hát melyötök a művész? A rajzocska jó megfigyelésről tanuskodik. — **Wurm Bettyke.** De sőt inkább: a magyar nyelv helyesírása is épp ez idő szerint megy át gyökeres változáson, főképen a két-egy mással-hangzóknak (a *cs, gy, ly, ty, stb.*-nek) egy írásjelbe való foglalása. Mert hát minden változik és fejlődik a világban, még az örök életre hivatott nyelv is. — **H. P.** Kár volt a változtatást megéjteni, előszóvá tettem volna a dolgozathoz fűzött megjegyzéseimet. Az az ajtó legfőlebb 5 perczig volt zárva. — **Sinkovits Clarisse.** *Vatvay* Mariskának tudtommal közöltem a címét. Ha ő a felszólító, természetes, hogy ő is fog írni első. — **Batthyány Lili és Hannus.** Hol is van az a Lajtafalu? Gyönyörűség lehet ott andalogni a kastély körül elterjedő árnyas kertben. — **Blau Arthur.** Ha figyelmesen olvasod át ezt a rovatot, lesz olyan sorára, mely téged is illet. Látogatásodat előzd meg a rendes írásu levéllel. — *Több levélről a jövő számban.*

Társ-szerkesztő **ROBOZ ANDOR.**

Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Budapest, Kerepesi-ut, 54. sz., Athenaeum-épület.
Nyomatja a kiadó-tulajdonos: Athenaeum irodalmi és nyomdai r. társulat Budapesten.